

Nyhetsbrev

Information från läkemedelskommittén och medicinska kommittén – januari 2019

Rekommenderade läkemedel 2019

Årets läkemedelsrekommendationer är nu klara efter ett omfattande arbete av de medicinska grupperna, läkemedelsrådet och läkemedelskommittén/medicinska kommittén.

Läkemedelskommitténs rekommendationer ska ses som rådgivande och bör i normalfallet följas om inte skäl för undantag finns.

De fullständiga rekommendationerna med samtliga kommentarer och länkar till relevanta medicinska riktlinjer, nationella riktlinjer och andra referenser för publiceras på Vårdgivarwebben: [Vårdriktlinjer/Läkemedel/Rekommenderade läkemedel](#).

Två fickversioner trycks – den ena med behandling av vuxna och den andra med behandling av barn. Dessutom finns ett skrivbordsunderlägg med alla rekommenderade läkemedel (för vuxna) samt en sammanställning av utbytbara läkemedel.

Det tryckta materialet skickas ut till alla förskrivare och till alla kliniker/avdelningar/mottagningar/vårdcentraler från och med vecka 4. Fler exemplar kan beställas via beställningsformulär på Vårdgivarwebben: [Vårdriktlinjer/Läkemedel/Rekommenderade läkemedel](#).

Läkemedel 2019 kommer under våren att presenteras på länets vårdcentraler och kliniker. Om ni inte redan bokat informationstillfälle – kontakta maria.granborn@kronoberg.se.

Ordinationsmallarna i Cambio Cosmic uppdateras under februari med årets rekommendationer.

Några av årets nyheter:

- Receptfritt järn i lågdos (20-40 mg/dag) är ny förstahandsrekommendation vid kronisk negativ järnbalans. Duroferon eller Niferex är också förstahandsval om högre järndos krävs.
- Eliquis (*apixaban*) rekommenderas som emboliprofylax efter elektiv höft- och knäplastik.
- Algoritmen för behandling av diabetes typ 2 är uppdaterad. Mindiab (*glipizid*) rekommenderas nu först i tredje hand vid diabetes typ 2.
- Patentet på Ezetrol (*ezetimib*) har gått ut och därför rekommenderas nu generiskt ezetimib som andrahandsval (efter statin) vid lipidsänkande behandling.
- Nytt avsnitt om behandling av Hidradenitis suppurativa. Omarbetat och utökat sårbehandlingsavsnitt.
- Nytt avsnitt om mikroskopisk kolit (kollagen kolit, lymfocytär kolit).
- Ergenyl (*valproinsyra*) och Tegretol Retard (*karbamazepin*) rekommenderas inte längre som underhållsbehandling vid strukturell epilepsi.
- Braltus Zonda (*tiotropium*) ersätter Spiriva Handihaler (*tiotropium*) vid KOL p.g.a lägre pris.
- Trelegy Ellipta (*flutikason+umeclidinium+vilanterol*) och Trimbrow (*beklometason+glykopyrrolon+formoterol*) rekommenderas vid behov av trippelbehandling (ICS+LAMA+LABA) av KOL.
- Icke-farmakologiska insatser betonas som förstahandsbehandling under flera allmänpsykiatriska avsnitt (sömnstörning, ångest och depression).
- Citodon (*paracetamol+kodein*) rekommenderas inte längre p.g.a. betydande individuella variationer i effekt, risk för överdosering av paracetamol samt risk för opioidbiverkningar som förstoppning, beroende och utsättningssymtom.
- Begreppet nociplastisk smärta, d.v.s. störd smärtmodulering utan vävnadsskada, har införts.

Restnoterade läkemedel

Zopiklon

Såväl originalläkemedlet Imovane (*zopiklon*) som generiskt zopiklon (5 mg och 7,5 mg) är för tillfället restnoterade och inte förrän i april verkar tillgången kunna garanteras. Än så länge finns förpackningar med 100 tabletter tillgängliga av generiskt zopiklon i båda styrkorna (5 mg och 7,5 mg) men mindre förpackningsstorlekar är slut eller finns bara tillfälligt. Även 100-förpackningen är dock slut på vissa apotek. Detta innebär att patienten måste kontakta sin läkare för åtgärd. Apoteken har generellt inte rätt att bryta förpackningar och endast ge ut en del av innehållet.

- Ompröva fortsatt behov av sömnläkemedel. Analysera sömnsvårigheterna.
- Byt till annat sömnläkemedel, lämpligt preparatval avgörs av patientens individuella faktorer. Förskriv liten förpackning! Tänkbara alternativ kan vara t.ex. Zolpidem, Propavan. Till äldre kan möjligen låg dos Oxascand vara ett tillfälligt alternativ.

Dolcontin (*morfín*)

Dolcontin (depåtabletter med morfín) är restnoterade i styrkan 10 och 30 mg (samtliga förpackningar). Styrkan 5 mg finns tillgängligt i förpackning med 100 st. Restsituationen beräknas pågå till april 2019. Det finns inget annat långverkande morfínpreparat på den svenska marknaden utan man behöver byta till en annan långverkande opioid. Detta kräver att förskrivaren gör en ny ordination/skriver nya recept.

- Ompröva om fortsatt behov av långverkande opioid finns och byt i första hand till depåberedning av oxikodon (Oxikodon Depot/OxyContin m fl), men uppmärksamma även risk för beroendeutveckling.
- Byte görs enligt [Konverteringsguide för opioider](#). Vid peroralt intag motsvarar 10 mg morfín ungefär 5 mg oxikodon.
- Ytterligare ett tänkbart alternativ (om oxikodon inte är lämpligt) är byte till buprenorfin-plåster (byts var 7:e dag). Då motsvarar ett plåster i styrkan 5 µg/timme en dygnsdos på 10 mg morfín.
- Dosapoteket (Apotekstjänst) gör riktade utskick till de enheter som berörs när det gäller patienter med dosförpackade läkemedel.

Nytt förval för alla vårdcentraler vid sökning efter mallar i Cosmic

I början av vecka 4 påbörjas arbetet med att uppdatera mallar i samband med rekommenderade läkemedel för 2019 och omorganisationen inom Hälso- och sjukvården.

För primärvårdens del kommer det att bli en förändring för att underlätta malladministrationen. För användaren märks detta genom att alla vårdcentraler kommer att ha Region Kronoberg som förval vid sökning efter mallar oberoende av vilken vårdcentral man jobbar på.

Ändringen av förval kommer att genomföras under dagen 22/1. För övriga enheter inom hälso- och sjukvård och tandvård sker ingen ändring gällande förval och tillgången till mallar kommer även här att vara samma som tidigare.

Om ni skulle sakna mallar som ni tidigare haft tillgång till är vi tacksamma om ni kontaktar VIS-supporten (telefon 2020 eller Självservice via webben) eller apotekare Pia Törndahl, Läkemedelsenheten (pia.torndahl@kronoberg.se)

Läkemedel med omega-3 inte effektiva för att förebygga hjärtsjukdom

Den europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) har dragit slutsatsen att läkemedel med omega-3-fettsyror inte är effektiva för att förebygga hjärt-kärlsjukdomar hos personer som tidigare haft en hjärtinfarkt. Slutsatsen innebär att dessa läkemedel inte längre kommer att vara godkända för sådan användning. I nuläget finns inget läkemedel med omega-3-fettsyror godkänt för denna användning i Sverige. [Läkemedelsverket](#)

Läkemedelsnotiser

- **Furix** (*furosemid*) 10 mg/ml injektionsvätska kommer framöver endast att finnas i 4 ml-ampuller på sjukhusens avdelningar p.g.a. att storleken 2 ml har utgått.
- **Kalcidon** (*kalciumkarbonat*) 250 mg, tuggtabletter, avregistrerades 2019-01-01. Tillgängligt alternativ är Calcitugg (*kalciumkarbonat*) tuggtabletter 500 mg.
- **Ventoline** (*salbutamol*) 1 mg/ml lösning för nebulisator är restnoterat till mars. Det är utbytbart mot Airomir (*salbutamol*) 1 mg/ml lösning för nebulisator som finns tillgänglig.
- **Piperacillin/tazobactam** är åter tillgängligt efter en längre tids restnotering.

Diagnostisk checklista för förbättrad läkemedelsanvändning hos äldre

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen tagit fram ett förslag till diagnostisk checklista för förbättrad läkemedelsanvändning hos äldre. Checklistan utgår ifrån 15 symtom ur symtomskattningsinstrumentet PHASE-20, och kopplar symtomen till dels möjliga läkemedelsbiverkningar, dels vissa sjukdomar och tillstånd som ofta förbises i diagnostiken av äldre. Den utgör inte en fullständig förteckning över alla tänkbara orsaker till symtom, utan är tänkt att fungera en påminnelse om orsaker som ofta förbises, och att symtom, även till synes harmlösa sådana, kan ha orsaker som

- är viktiga att identifiera
- kan kräva vidare utredning och en behandling som skiljer sig från behandlingen av själva symtomet
- kan få långtgående eller betydande konsekvenser om de inte behandlas

[Socialstyrelsen - Diagnostisk checklista för förbättrad läkemedelsanvändning hos äldre](#)

Kommande utbildningar – se även [Vårdgivarwebben/Läkemedel/Utbildningar](#)

- **Säker läkemedelshantering**
14/3, 11/4, 9/5 KTC i Växjö samt 25/4 KTC i Ljungby
Läs mer i [utbildningsplan](#) Anmälan via [PA-portalen – kursanmälan](#)
Målgrupp: Nyanställda läkare och sjuksköterskor under AT-tjänstgöring respektive introduktionsutbildning
- **Depression och ångest – hur ska vi tänka i diagnostik och behandling?**
Samtal, läkemedel och kanske sjukskrivning, vad finns det evidens för, och hur ska de nya nationella riktlinjerna tillämpas i vår vardag?
Onsdagen den 27 mars 2019, Kök 11, Växjö (samma program för- och eftermiddag)
Läs mer i [inbjudan](#)! Anmälan senast den 18 mars via [länk](#)
Målgrupp: Förskrivande läkare, sjuksköterskor och övriga (t ex. psykosociala resurser) med specialintresse inom Region Kronoberg och Vårdval Kronoberg samt länets kommuner.
- **Gott och blandat för sjuksköterskor**
Onsdagen den 10 april 2019, Kök 11, Växjö (samma program för- och eftermiddag)
mer information om innehåll kommer, boka in datumet redan nu
Målgrupp: sjuksköterskor inom Region Kronoberg och Vårdval Kronoberg samt i länets kommuner